

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 11.

Fylke: Rogaland

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Sola

Emne: Gjørse avtaffør.

Bygdelag:

Oppskr. av: Anderskapit

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Paul Kristian Olsen Høgstad, f. på Høgstad i 1867,
 og kona Maren, f. på grannegarden Tjora i 1873.
 Bondefolk på Høgstad.

SVAR

I.

Ukjent.

II.

Tjora ligg ut mot storbavet og der veks det
 ikkje nokke tare. På Høgstad, som ligg mot
 Havsford, tok dei litt matlaurtare i Hest-
 lokensinnet. Det var så lite at det forlo ikkje
 og P.H. har ikkje gjort det sjølv. Tjora la opp
 tare, men P.H. veit ikkje korleis dei tok han
 og fekk han heim. Han veit at dei ^{gav} nytta han
 slik som han var, og han veit det var om
 varen dei nytta han.

III-IV.

Ukjent.

V.

1. Det har ikkje vore vanleg å koka mat til kyrne, men dei koka lag, sjå 7.
2. På Tjora slo dei kokande vatn over høyt som nyborene fekk dei første niota. Vatnet brukte ein i høyt, og dei fekk alt.

Kalles laga dei soope av harket, men kalla det ikkje så. Halmen skar dei i skjerkista. For til P.H. kjøpte hakkmasjin; det var den første drikking, og den gjekk på loie kring på grunnegardane. Det var for P.H. reiste til Amerika (1887). i kaldt vatn

Dei la oftast harket i blegt natta over i eit stor kjer og gav det om moogonen i stampor, bøtte eller kassar. Dei ville helst ha mjøl på, i allefall til nybore, men det var nå så av og til med mjølet. Dei kunne leggja harket i blegt i stampane eller bøkene og.

Agnene nytta dei som hakk.
3. Det var alltid kalt vatn på harket, men sjå 1 og 7.

4-6. Ukjent.

7. M.H: Me vernde vatn, la i inne berinn-gryta, skarpe varmen (dei fyrde med korr), la i splekål, let det stå slik natta over; lågen ga me om moogonen som drikk. På Tjora hadde me alltid eller oftast bære mjøl på drikk. Splekålet gav me dei og.

Me kotte lag på berømmenosta og så lenge
me kunne få tak i det. Berømmenosta er det
Lagene var veldig god, den gav så veldig godt
smør.

Hvetebrødet blev me så langt me
kunne få det.

VI.

Ukjent.